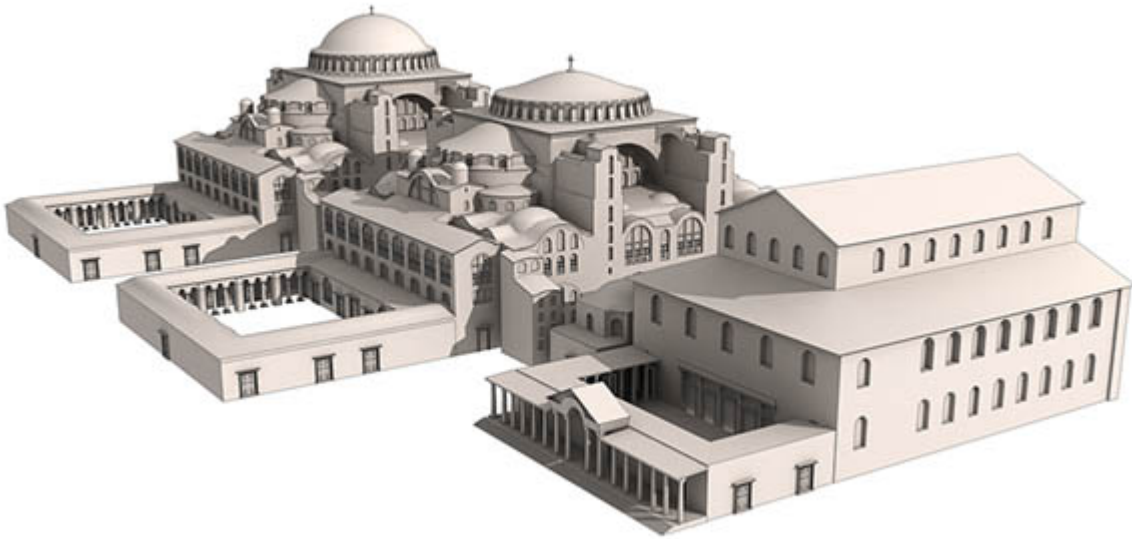

Αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτό: byzantium1200.com/hagia.

Το Βυζάντιο συνέχισε την παράδοση της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας στον τομέα των επιστημών. Αν και πολλοί υποστηρίζουν ότι στο Βυζάντιο δεν υπήρξαν τεχνολογικές καινοτομίες, η άποψη αυτή δεν είναι ακριβής, καθώς την περίοδο αυτή υπήρξαν σημαντικά επιτεύγματα, ιδιαίτερα στην Αρχιτεκτονική και τη Ναυπηγική.

Στον τομέα της Αρχιτεκτονικής, ένα ερώτημα που δεν έχει ακόμα απαντηθεί είναι αν ο αρχιτέκτονας ήταν δημιουργός και επιβλέπων της υλοποίησης του έργου ή απλά ο επικεφαλής των μαστόρων. Κατά την περίοδο της Ύστερης Αρχαιότητας γνωρίζουμε ότι στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλες πόλεις της αυτοκρατορίας λειτουργούσαν ειδικές σχολές, όπου φοιτούσαν όσοι ήθελαν να γίνουν αρχιτέκτονες. Ήδη πάντως από τον 6ο αιώνα φαίνεται ότι η εξειδίκευση στις σπουδές είχε εκλείψει.

Στο μέσο και ύστερο Βυζάντιο η εκπαίδευση των αρχιτεκτόνων δεν γινόταν σε κανενός είδους σχολή. Όσοι εκτελούσαν χρέη αρχιτεκτόνων και σχεδίαζαν ή επέβλεπαν μεγάλα οικοδομικά έργα ήταν κρατικοί υπάλληλοι, απόφοιτοι σχολών της Κωνσταντινούπολης, όπου διδάσκονταν αριθμητική, γεωμετρία και πρακτικά μαθήματα. Επίσης, συμβουλευόνταν βιβλία με οδηγίες κατασκευής πολιορκητικών μηχανών, τειχών, λιμανιών και άλλων οικοδομημάτων.

Δυστυχώς, δεν έχει σωθεί κάποιο βυζαντινό εγχειρίδιο αρχιτεκτονικής, αλλά δεν πρέπει να υπάρχει καμία αμφιβολία ότι σχέδια γίνονταν, και μάλιστα αρκετά

λεπτομερή. Γνωρίζουμε ακόμα από αναφορές σε γραπτές πηγές ότι κατασκευάζονταν αρχιτεκτονικά ομοιώματα ή μακέτες από κερί, ξύλο, ή πέτρα, αν και ελάχιστα έχουν σωθεί.

Ο αρχιτέκτονας στην εποχή του Βυζαντίου δεν προσπαθούσε να ξεχωρίσει με το έργο του. Παρόλα αυτά η αρχιτεκτονική της περιόδου δεν έμεινε στάσιμη, καθώς παρατηρείται εξέλιξη των αρχιτεκτονικών τύπων και ιδιαίτερη χρήση των υλικών ώστε να επιτυγχάνεται κάθε φορά καλύτερη ευστάθεια, αντοχή και αισθητικό αποτέλεσμα.

Βιβλιογραφία (6)▲

1. Πετρονώτης, Α., *Ο αρχιτέκτων στο Βυζάντιο*, Θεσσαλονίκη, 1984_
2. Προπλάσματα στη Μεσαιωνική αρχιτεκτονική (Βυζάντιο, ΝΑ Ευρώπη, Ανατολία), —————, 2009_
3. Μπούρας Χ., *Τρόποι εργασίας των Βυζαντινών αρχιτεκτόνων και αρχιμαστόρων*, Αθήνα, 2010_
4. Dalton, O.M., *The Byzantine Astrolabe of Bescia*, —————, 1926_
5. Vogel, K., *XIII. Technology*_
6. Ousterhout R., *Master Builders of Byzantium*, Πρίνστον, 1999_

Πηγή: exploringbyzantium.gr